

Inha več dan razna se deli in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETÖ—YEAR XIV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 28, 1919, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., četrtek, 27. januarja (Jan. 27) 1921.

Subscription \$5.00
Yearly.

ŠTEV.—NUMBER 22.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 5, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

VEČ KO TRI MILJONE DELAVEV IZGUBILO DELO LETA 1920.

TAKO POREČA ZVEZNI DELAVSKI DEPARTMENT.

Najbolj so bili prisadeti delavci v državi Michigan.

Chicago, Ill. — 1. januarja 1921 je bilo zaposlenih 3,473,466 manj delavev kot pred enim letom. Tako poreča zvezni delavski department. Te številke so sestavljene na podlagi poreči strokovnjakov, ki so hoteli dogmati, koliko delavev je brez dela in ki so pripravljali material od 15. decembra 1920 do 15. januarja t. l.

Po teh številkah se je število zaposlenih delavev snizalo za 35.5 odstotkov. Z drugimi besedami to pomeni, da je po Novem letu delalo le še 64.5 odstotkov delavev, ki so bili zaposleni pred enim letom ob Novem letu.

Ravnatelj John B. Denmore pojasnjuje, da številka 3,473,466 ne pomeni, da je ravno toliko delavev brez dela, ker so mogoče nekateri delavevi dobili delo, na katerega se ni razširila preiskava. Drugi uradniki pa povedajo, da je število brezposelnih večje, kot ga kaže zgornji omenjeni številki. Odprutih je bilo tudi veliko pisarniških moči, stenografov itd., ki pa niso vstati v goruški številki.

Najbolj trpe delavev v Michiganu. Delavski moči v tovarnah so bile skrbeče za 82 odstotkov. Tej državi sledita države Indiana in Ohio, v katerih je bila odpisana polovica delovnih moči. V Illinoisu je bilo zaposlenih 44 odstotkov delovnih moči.

Po industrijskih skupinah se brezposelnih delavev takole dele:

	Štev. brezposel.
Kovine in proizvodi	873,094
Stavb. obrt	559,250
Mes. in kmetijska industrija	210,480
Teč. in sorodne industrije	644,510
Univerzalna industrija	145,276
Lestna industrija	254,658
Avtom. industrija	539,927
Proizv. iz slovencev	104,155
Skupaj	3,111,552
Nevitete države	142,114
Skupaj	3,473,466

ŠTEVILLO BREZPOSELNIH DELAVEV PO DRŽAVAH IN DISTRIKTIK.

Vse industrijsko skupino.

Distr. in država	Štev. osred. 1920.	Štev. osred. 1921.	% odstotek	Štev. osred. 1921 v percentih
Newark, New Jersey	22,766	22,766	0.00	22,766
Maine	29,014	22,766	-21.2%	22,766
New H.	91,058	77,522	-14.5%	77,522
Vermont	39,887	20,977	-47.5%	20,977
Mass.	474,491	322,574	-30.0%	322,574
R. I.	162,660	124,046	-25.2%	124,046
Conn.	231,408	181,208	-21.7%	181,208
Srednjodistriktni distr.	1,182,700	1,182,700	0.00	1,182,700
New Yk. 1,876,500	1,182,700	718	442,860	718
New J. 585,000	421,300	781	117,700	781
Penna. 1,462,700	1,182,000	609	286,996	609
Skupaj	3,473,466	2,811,787	18.1%	2,811,787

ŠTEVILLO BREZPOSELNIH DELAVEV IZGUBILO DELO LETA 1920.

DRAGULJI V OSTRIGI.

Peoria, Ill. — Vera Powers je žela v ostrigi dragulje, vredne sto petdeset dolarjev.

Izgredi v Indiji; policaj ubit.

London, 26. jan. — Današnje poročilo iz Allahabada se glasi, da je položaj v provincijah Oud in Agra zelo resen. Indijski vrtaci so napadli angleški policiste in enega ubili.

(Dalej na 3. strani.)

GIBANJE ZA STANOVSKO REPREZENTACIJO V MINNE SOTI.

St. Paul, Minn. — V nizji zborici minnesotske legislative je bila predložena zakonska predloga za odpravo sedanjega poslanskega sistema po okrožjih in uvedbo reprezentacije po poklicih. Predloga določa, da se senat odpravi in ustanovi ena sama zbornica, v katero pride eden poslanec na vsakih 2000 farmarjev, rudarjev, mehaničev, železničarjev, težakov, razumnikov, hišnih in pisarniških uslužencev.

BOJ V KONGRESU ZA RUSKO TRGOVINO.

Senatorja France in King v ostrom spopadu zaradi faktov glede sovjetske Rusije.

ANGLIJA PLAŠI AMERIKO PRED RUSIJO.

Washington, 26. jan. — (Poroka Laurence Todd, korespondent Federated Press) — Zadnjo soboto je bila v smerni zborilni ostri besedilna bitka med senatorjem Francejem in Kingom. (Prvi je republikanec iz Marylanda, drugi pa demokrat iz Utaha.) Bitka se je izločila iz razprave o trgovini s sovjetsko Rusijo. King je v dolgem govoru pobil in omalovaževal poročila, da ima Rusija obilico materiala za izvor, dejal je, da ruski komunisti nimajo niti. Dalje je slišal veliko nevernost z Ameriko, ako bi prišlo do kakih stikov s komunističnim režimom v Moskvi, a končno je dejal, da združene države ne delajo nobenih ovir tistim, ki hodojo na vsak način riskirati trgovino z Rusijo.

Senator France je pa dejal: "Medtem ko smo mi danes poslali domov Martensa, uradnega zastopnika ruske vlade, je angleška vlada poslala v Moskvo trgovsko pogodbo z Rusijo in pozdravlja povratak sovjetskih trgovskih komisarjev v London. Vse ladje, ki danes plovejo po Baltijskem morju proti Angliji, nosijo rusko zisko britskim trgovcem, ki z veliko vremeno razvijajo zase veliki ruski trg. In medtem, ko Anglia osvaja ruski trg, plaši druge države kolikor more pred istim ruskim trgom v svrhu, da ostane samo njej — da ga ima samo ona.

"Skrajna neresnica je, da naša vlada ne ovira trgovine z Rusijo. Naša vlada ne dovoli ameriškim krovnicam sprejemanja ruskega zlata, ki je Rusiji glavno plačilno sredstvo, katerega nam je ponudila. Ruskega zlata je dovolj za nakup našega bombaža v južnih državah; bombaž troхи vsele po manjkanju skladističnega, rusko zlato pa ne sme v Ameriko. Milioni pa rovčevljiv čakajo na izvoz v Rusijo. Ruska vlada potrebuje čevljev in je voljna plačati jih z zlatom, toda naša vlada ne dovoli plačila. Ali ni to ovira trgovine?

"Čas je, da zremo golin faktor v obraz: Vpliv angleške vlade si je podjarmil našo vlado, zlasti kar se tiče zunanjne politike izven premirja. Britanija grabi v svoje pesti bogastvo ruskega trga, mi pa si dovolimo, da nas Angleži platijo z zločini boljševizma — z rečmi, o katerih odprto rečem, da niso nikdar eksistirale, izvzemti v domiljiji. Fakt je, da je gospod Lenin postopal tako kakor so zatevali realne razmere. Imel je pred seboj narod kmetov, ki so zatevali z enim glasom: Dajte nam zemljo! Boljševizem ni imel nobenega opravka s to zahtevo. To je bila zahteva ruskega ljudstva od pamtevka."

Senatorji King, Poindexter in Moses so napadli Franceja zaradi njegovega stalička. Odtali so mu, da s svojimi besedami indirektno podpira komunistično propagando za strmolagljivje kapitalističnih viad v vseh državah.

(Dalej na 3. strani.)

ENTENTA BO POMAGALA AVSTRIJI Z NOVO "PREISKAVO".

Zavezniški glavarji so kljub strahu rdeče revolucije oddobili nujno pomoc.

AMERIKA NAJ POMAGA, ČE HOČE!

Pariz, 26. jan. — Zavezniški vrhovni svet je včeraj savrgel proročilo entente komisije na Dunaju glede najnovejših finančnih pomoci republike Avstriji in zaključil, da se zadeva Avstrije poveri poseben komisar v preiskavo.

Zvezniški predloga določa de-

narino globo in zapor za izbirne hišne posestnike.

DELICE ZA IZBIRNE HIŠNE POSESTNICE.

Zvezniški predloga določa de-

narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

Pariz, 26. jan. — Zvezniški predloga določa de-narino globo in zapor za izbirne

hišne posestnike.

